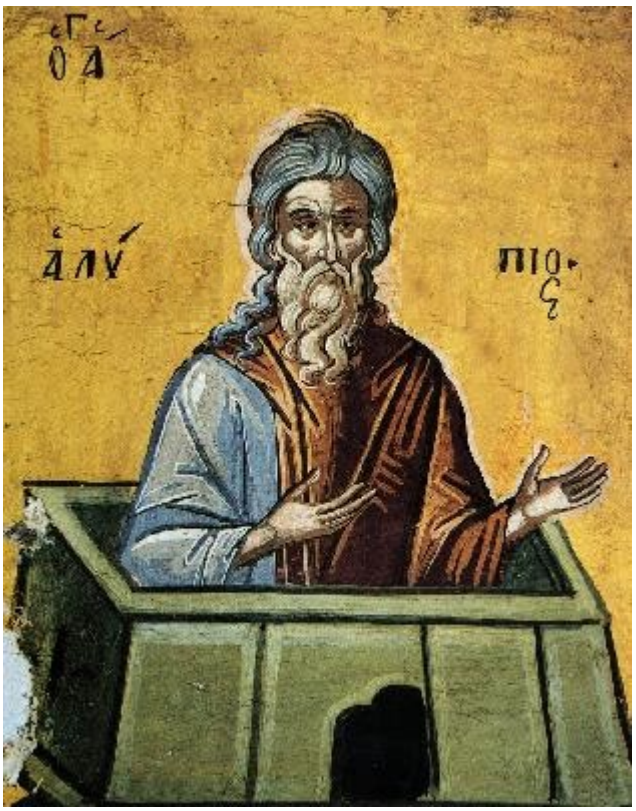
26.11.2011 г. / 08:37:27

Вяра

09.12 по еретическия, †26 ноември по православния календар - Свети преподобни Алипий Стълпник. Свети преподобни Яков Отшелник

Житие на преподобния наш отец Алипий Стълпник († 640 г.)

Свети преподобни Алипий. Стара стенопис от света Гора-Атон

Христовият раб Алипий бил родом от Пафлагонския град Адрианопол. Господ го избрал за Свой служител още преди раждането му. През една нощ, малко преди да роди сина си, майка му имала следното видение. Сторило ѝ се, че държи на ръцете си едно агне, което било много красиво, с две запалени свещи на рогата си. А когато настъпило времето да се роди

Алипий, стаята се изпълнила с Божествено сияние: това било предзнаменование на сиянието на бъдещия праведен живот на Алипий, тъй като му било определено да стане светилник за света. След раждането на Алипий майка му заспала и в съня си отново имала видение: всички жители на града се стекли в стаята и заобиколили младенеца, пеейки псалми и свещени песнопения. Майката запазила тези видения, като ги скътала в сърцето си и размишлявала за бъдещата съдба на своя син.

След известно време се поминал мъжът ѝ и като не желаела да се омъжи повторно, тя започнала да прекарва времето на вдовството си в пост и молитва, угаждайки на Бога с чистотата на живота си, като заедно със сина си възложила цялото си упование на истинския Отец на сирачетата и вдовиците.

Като откърмила сина си и като го посветила в служба на Бога, тя, както в древността Ана, майката на Самуил, го отвела в Божия храм и го поверила на Адрианополския епископ, блажения Теодор. Като познал духом Божията благодат, почиваща върху детето, епископът силно го обикнал и започнал да го обучава в Божественото Писание. Когато пораснал, Алипий надминал връстниците си по мъдрост и по разум; а с доброто си поведение и с добродетелите си спечелил любовта на Бога и на хората. Душата му била пълна със страх Божий, смирение и кротост; а в мъдростта си той проявявал като че мъдрост на старец, защото “мъдростта е седина за людете, и безпорочният живот - възраст на старостта”. Заради тези добродетели той бил назначен за църковен иконом, а след това бил ръкоположен за дякон и в този сан извършвал своята непорочна служба на Бога. След известно време Алипий възжелал уединен живот, за да може сам в безмълвие по-усърдно да служи на Бога и да се наслаждава на непрестанно Богомислие. Той открил това желание на сърцето си на своята праведна майка, която, подобно на Анна пророчица, не се отделяла от църквата, и в

пост и молитва денем и нощем извършвала своята служба на Бога. Тя отдавна вече била раздала своето имущество на бедните и сгодена за Христа, била поставена за дяконисса.

- Искам да отида на изток - казал той, - защото съм чувал, че там, в пустините, живеят в безмълвие много свети отци; ще се поселя при тях и като гледам богоугодното им житие, ще се постарая, с Божията помощ, да подражавам на добродетелния им живот. А ти, майко моя, се моли за мен, та Господ да насочи пътя ми според Неговата свята воля и да му бъде угодно моето начинание.

Без да се огорчава ни най-малко от раздялата със сина си, майка му повдигнала ръцете си към небето и след усърдна молитва към Бога го благословила и го пуснала с мир. Без да казва на никого, освен на майка си, свети Алипий напуснал родния Адрианопол и пламтейки от божествено желание, се устремил по пътя, като кошута към воден поток. Вестта за заминаването му силно опечалила епископ Теодор, клира и миряните, лишили се в негово лице от добър съгражданин, който украсявал Божията Църква с примера на своя добродетелен и ангелски живот и донасял голяма полза на мнозина от верните чеда. Епископът веднага разпратил навсякъде свои слуги, за да издирят светеца; след немного време те го намерили в Евхаит в деня на празнуването на паметта на свети мъченик Теодор. Едва след много труд, прибягвайки ту към молби, ту към заплахи, им се удало да го върнат обратно в отечеството му; защото не било угодно на Бога Пафлагония да се лиши от такъв светилник, чрез който мнозина трябвало да бъдат призовани от греховната тъмнина към светлината на богоугодния живот.

Като се върнал у дома си, свети Алипий силно скърбял за неуспешното пътешествие и за неизпълненото желание. Но Бог на всяка утеха утешил и неговата печал с божествено

явление. Някакъв дивен мъж, или по-добре да кажем - ангел Божий, му се явил във видение и рекъл:

- Алипий, не скърби за връщането си от желания път, но твърдо знай, че е свято всяко място, което обичащият Бога човек избира за благочестив и богоугоден живот.

Утешен от това видение, Алипий престанал да скърби и продължил монашеския си живот, подвизавайки се прилежно и служейки на Бога. Но желанието да се уедини на някое пустинно място не го напускало. Затова той много пъти излизал от дома си и обикалял околните планини, поля и гори, и търсел удобно за богомислие място. Като се изкачил веднъж на планината, разположена на юг от града, той намерил там високо и живописно място, отдалечено от градския шум и суета. То му харесало и той си изкопал тук кладенец. При това той изкарал вода от земята не толкова, работейки с лопата, колкото с усърдна молитва към Бога. Като завършил този труд, свети Алипий отишъл при епископа, като го помолил да му разреши да се посели там и да построи църква. Макар че не му забранил да изпълни това желание, епископът тайно изпратил слуги да затрупат извора с големи камъни и да го засипят с пръст. Той не искал блаженият да се посели на това място, тъй като планината била много висока и почти непристъпна за всеки, който би пожелал да посети светеца, и при това се намирала далеч от града; епископът желаел Алипий да се посели по-близо до града и на по-удобно място. Като намерил кладенеца си засипан, блаженият напуснал тази планина и започнал да си търси друго място в околностите на града.

Пред самия град имало пустиня, в която в древни времена езичниците елини погребвали покойниците си. Пустинята била населена от легиони нечисти духове; следствие на това всички се бояли от това място и никой не можел да мине през него поради ужасите, причинявани от бесовете. Като

забелязал, че всички избягват тази пустиня, блаженият Алипий се поселил там в един от гробовете. Над гроба имало каменен стълб, а на стълба - идол. Като разбил идола като глинен съд, преподобният издигнал на мястото му честен кръст. По такъв начин, без ни най-малко да се бои от бесовските ужаси и нападения, той започнал да живее там, прогонвайки далеч от себе си бесовските полкове с оръжието на кръста и със стрелите на молитвите си. Веднъж по време на сън двама честни мъже, облечени в свещенически одежди, се явили във видение пред свети Алипий и му казали:

- Защо така дълго ни застави да те чакаме тук, човече Божий? Ако ти си този Алипий, комуто е определено от Бога да освети това място и да умножи Божието славословие на него, тогава незабавно пристъпи към делото, което ти подобава да извършиш.

Като се събудил, преподобният се удивил на думите на мъжете, като недоумявал кои са те и какво трябва да извърши на това място, за да умножи славословието на Бога. Скоро след това на Адрианополския епископ Теодор му се наложило да отпътува при царя по някаква работа и свети Алипий трябвало да го съпровожда в качеството на клирик. Против желанието си и единствено подчинявайки се на волята на епископа, той се отправил на път и го придружил до Халкидон, където епископът възнамерявал да се качи на кораб, за да отплава към Цариград.

Междувременно Алипий влязъл в една църква, която се намирала на брега на морето, и като се помолил в нея, задрямал. И ето, явила му се във видение прекрасна като слънце девица и казала:

- Алипий, стани по-бързо!

Изумен от красотата ѝ, Алипий я попитал:

- Коя си ти, госпожо, и защо ми нареждаш да стана по-бързо?

- Аз съм Евфимия, Христова рабиня и мъченица - отговорила тя. - Стани и ако искаш, да отидем в отечеството ти! По воля Божия аз ще ти бъда спътница и помощница.

След като светата мъченица произнесла тези думи, Алипий се събудил и не видял никого пред себе си, но сърцето му било пълно с духовна радост. Той разбрал, че Бог иска връщането му към безмълвие. Затова, като оставил епископа, той се върнал в отечеството си, съпровождан от невидимата помощ и молитвите на светата великомъченица Евфимия, чиито чуден образ и сладката беседа той през цялото време пазел в сърцето си и се радвал духом.

Като дошъл в Адрианопол, в своята безмълвна пустиня, той намислил да построи на това място църква, носеща името на света Евфимия. Той нямал нужните за това средства, защото, като раздал целия си имот и като последвал обеднелия заради нас Господ, той, като беден, нямал нито злато, нито сребро, нито дори и мед в пояса си. Тогава помолил познатите си съграждани и съседи да му помогнат. Като узнали за желанието му, те с усърдие му донесли всичко нужно и в близко време между езическите гробове била съградена църква, носеща името на света мъченица Евфимия. Когато основите били изкопани, двамата гореспоменати мъже в иерейски одежди отново се явили насън на свети Алипий. Единият от тях държал в ръката си кадилница и кадял основите, показвайки с това каква велика църква ще има тук, а другият пеел:

- Осанна на това място!

Не е известно кои са били тези мъже, но след време там били намерени нетленни и благоухани мощи на тези двама мъже, които два пъти се явили във видение на свети Алипий.

По негова заповед тези свети мощи били положени в съградената от него църква.

Още преди освещаването на църквата бесовските легиони, като видели, че със старанието на свети Алипий сред техните жилища се издига селение на светиите и там, където по-рано те причинявали страх и ужас във всички, започва да се проявява Божията благодат, със силни крясъци и вопли се устремили срещу новосъздадената църква и срещу килията на светеца, желаейки да разрушат сградата до самите ѝ основи, и като уплашат светия мъж, да го изгонят оттам. В яростта си бесовете викали с различни гласове - като раздразнени зверове или като разгневени бойци; но Христовият воин застанал на молитва, въоръжил се с нея, като с непобедимо оръжие, веднага победил призрачната бесовска сила, така че бесовете избягали с позор, като прах, отнесен от вятъра.

Когато църквата била осветена, към нея започнал да се стича народ от града, за да славослови Бога и да слуша душеполезните поучения на светеца. Тогава Алипий, като се въоръжил още по-силно против врага, се покачил на стълба, подобно на свети Симеон, първия стълпник, и застанал като страж, съзирайки отдалеч настъпващите бесовски пълчища и борейки се мъжествено с тях денем и нощем. А бесовете, макар че винаги били побеждавани от него, не прекратявали безсрамните си нападения срещу светеца.

През една нощ злите духове започнали да хвърлят камъни по свети Алипий, причинявайки му тежки наранявания. Понасяйки ударите от камъните, светецът казал на бесовете:

- Какво искате от мен, човеконенавистни и гибелни бесове? Напразно се възмущавате и въставате злобно срещу Божиите раби. Камъните, с които ме замеряте, в деня на второто пришествие ще свидетелстват пред Христа за вашата безсрамна дързост и злоба. Знайте, че смятам за нищо това,

което правите, и го считам за детска игра. Ето, свалям леките дъски, които ми служат за покрив над главата, за да приемам с по-голямо удобство ударите и да претърпя за моя Господ това, което е претърпял свети първомъченик Стефан. Вие го убихте с ръцете на иудеите, с които и ще наследите огнената геена.

Като чули тези думи и като разбрали, че непобедимият страдалец е готов да претърпи всичко за Бога, бесовете се разбягали на всички страни. Това чули през същата нощ и няколко минувачи, които видели и бесове, бягащи оттам в най-различен вид, силно ридаещи и викащи:

- Алипий ни изгони от нашето жилище! Къде ще ходим сега? За нас никъде няма място!

А преподобният снел от стълба лекия навес, който бил над главата му и стоял, имайки небето за свой единствен покров, мъжествено понасяйки студ и зной, дъжд и град, сняг и мраз. И той бил такъв доброволен мъченик не за кратко време, а за 53 години, страдайки на своя стълб, все едно, че бил прикован към кръст. И през това време при него се стичали множество хора, мъже и жени, юноши и старци, за да послушат полезните му поучения и да получат изцеление от недъзите си. Поради това, че мнозина от тях се поселили тук при него, светецът наредил да се устроят два манастира, мъжки и женски, единият - от едната страна на стълба, другият - от другата. А самият той стоял на стълба, по средата, просвещавайки двата манастира с учението си и с примера на ангелския си живот и защитавайки ги с молитвите си. Свети Алипий им дал закони и устави за монашеско житие, като им наредил старателно да се пазят от бесовските козни, при това специално на жените заповядал никога да не се показват пред очите на мъжете.

В женския манастир живеела майката на блажения Алипий със своята дъщеря и негова сестра, Мария, и с други знатни адрианополски жени, и между тях, Евфимия и Евула, които

оставили целия си имот, децата, роднините и приятелите, и цялата суета и сладост на този свят, за да се облекат в ангелския образ, а с живота си да се уподобят на ангелите.

Майката на преподобния била дяконисa и макар че живеела по монашески, не искала да приеме пострижение.

- Едно и също е дали ще бъда дяконисa, или монахиня - казвала тя.

Синът нееднократно я молел да се облече в монашески одежди, но тя не го слушала, докато не получила указание за това в нощно видение. Тогава сама започнала да моли сина си да я постриже в монашество. Явили се богати палати, от вътрешността на които се чувало сладкогласно пение, славещо Бога. Когато тя пожелала да влезе там, някакъв славен и светоносен мъж, стоящ пред входа на палата, преградил пътя и казал:

- Ти не може да влезеш, защото тук ликуват рабините Господни, които са Му послужили в монашески чин. А на теб няма монашески одежди, затова и не можеш да влезеш тук и да вземеш участие в радостта им.

Тези думи силно засрамили майката на свети Алипий и щом се събудила, тя започнала да моли сина си да я пострижат в монашески чин. След пострижението тя удвоила подвизите си, като към предишните си трудове прибавяла нови трудове.

Като проживяла още много години в монашество, тя отишла при Господа, след като Му благоугодила на земята. А синът ѝ, преподобният Алипий, бил така угоден Богу, че още през живота си бил осияван от небесна светлина: няколко пъти над главата му се явявал огнен стълб, който достигал до облаците и озарявал цялото място около него. Това явление се случвало често, понякога денем, понякога нощем, повечето пъти нощем

и когато имало гръмотевици и мълнии.

Мнозина от свято живеещите вярващи се сподобявали да видят това. Други, на които им се случвало да наблюдават светлината отдалеч, мислели, че стълбът на светеца гори с истински веществен огън. А достойните можели ясно да гледат това неизказано знамение на небесната слава. Така Бог прославил Своя угодник.

И много чудеса извършил светецът с благодатта Христова, изцерявал болни, изгонвал бесове от хора, предричал бъдещето. Четиринадесет години преди кончината му нозете му били поразени от люта болест, така че през цялото това време той не можел да стои и до самото си преставяне лежал на едната си страна. Когато учениците на светеца искали да го обърнат на другата страна, той не им позволявал, но като втори Иов търпял всичко, благодарейки на Бога, при Когото и отишъл с радост. И след преставянето му от светите му мощи се подавали много изцеления на болните за слава на Христа, нашия Бог, прославян с Отца и Светия Дух във вековете. Амин.

Тропарь преподобному Алипию Столпнику

глас 1

Терпе́ния столп был еси́,/ ревнова́вый пра́отцем, преподо́бне,/ Ио́ву во страсте́х, Ио́сифу во искуше́ниях,/ и Безпло́тных жи́тельству сый в телеси́,/ Али́пие о́тче наш,// моли́ Христа́ Бо́га спасти́ся душа́м на́шим.

Ин тропарь преподобному Алипию Столпнику

глас 4

Стра́шен и непристу́пен показа́лся еси́ бесо́м вои́стину,/ уязвля́я сих ра́ною свяще́нных твои́х моли́тв/ и дале́че отгоня́я ополче́ния страстна́я посто́м/ и колеба́ющимся был еси́,

всеблаже́нне, непрекло́нное утвержде́ние,/ Али́пие преподо́бне,/ моли́ Христа́ Бо́га// спасти́ся душа́м на́шим.

Кондак преподобному Алипию Столпнику

глас 8

Я́ко добродете́лей вину́ и по́стников удобре́ние,/ Це́рковь сла́вит тя днесь и воспева́ет, Али́пие:/ моли́твами твои́ми пода́ждь/ чту́щим любо́вию до́блести твоя́ и боре́ния/ лю́тых прегреше́ний избавле́ние,// я́ко тезоимени́тый.

(Като причина за добродетели и одобрение на постниците днес те слави и възпява Църквата, Алипие. Подай с молитвите си на почитащите с любов твоята доблест и борба, избавление от зли прегрешения.)

В памет на преподобни Иаков Отшелник († 457 г.)

Преподобният наш отец Иаков се подвизавал в планината, без да има нито постеля, нито килия, нито покривало, за да се защити от лошото време. Когато той се оттеглил от всички, го постигнала тежка болест на коремните органи. А когато някой идвал при него, той, въпреки силната болка, излизал и поучавал дошлите на благочестие. Носел железни вериги, а върху тях - власеница. За храна му служела варена леща, която вкусвал вечер.

С тези трудове и страдания той получил такъв дар от Божествената благодат, че можел да възкресява умрели. Веднъж при него дошъл бащата на едно умряло момче и ридаейки, започнал да говори на светеца:

- Зная, рабе Божий, че за теб всичко е възможно, стига само да пожелаеш да се помолиш.

Като видял сълзите на бащата, свети Иаков преклонил колене и като призовал Бога, възкресил момчето, и го предал на баща му. И много други дивни чудеса извършил преподобният.

Свети Иаков претърпял много изкушения от бесовете и ги прогонвал само с молитва. Два пъти седмично един човек носел отдалеч вода на светеца. Дяволът, мислейки да умори светеца с жажда, се преобразявал в неговия образ и започнал да пресреща човека с водата на пътя, вземал водата от него и заставял да се връща обратно. Обаче на този човек му се удало веднъж да донесе вода на светия старец тайно от зложелателя. Светецът, като видял човека и донесената вода, казал:

- Защо, чедо, от дълго време не си ми носил вода, поради което ми се наложи много да страдам от жажда?

- Отче - отговорил той, - винаги в определения ден и час ти носех вода. Но докато вървях по пътя, ме пресрещаше някой и не ме пускаше да дойда до това място.

- Отсега нататък - казал светецът, - ако някой те срещне и ти забранява да вървиш по-нататък, ти не му давай съда, докато не дойдеш тук.

Като се подвизавал така, той станал велик чудотворец и отишъл с радост при Господа.

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

buditeli.info © 2017